Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30864

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i, bireylerin romantik veya ki?ileraras? ili?kilerinde sergiledi?i a??r? ba?lanma, kontrol kayb? ve ba??ml?l?k e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikolojik bir araçt?r. Bu giri?, ölçe?in Fuat Tanhan ve Gözde Mukba taraf?ndan 2014 y?l?nda gerçekle?tirilen Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?na odaklanmaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermek için kapsaml? **psikometrik analizler** içermektedir. Ölçek, özellikle **ili?ki ba??ml?l???** ve ili?kisel zorlanma konular?n? inceleyen ara?t?rmac?lar ve klinisyenler için önemli bir tan? arac? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Spann-Fischer, ?li?ki Ba??ml?l???, Ba??ml?l?k, Psikometrik Analiz, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Fuat Tanhan

Yazarlar

Fuat Tanhan (Uyarlayan Yazar), Gözde Mukba (Uyarlayan Yazar)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ili?kilerinde deneyimledikleri sa?l?ks?z **ba??ml?l?k** düzeylerini, ili?ki merkezli dü?ünce kal?plar?n? ve duygusal a??r? yat?r?m durumlar?n? nicel olarak belirlemektir. Bu özel giri?in odakland??? Türkçe uyarlama çal??mas?n?n amac? ise, orijinal Spann-Fischer Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ve ölçüm özelliklerini koruyarak Türk popülasyonuna uygun, kültüre duyarl? bir versiyonunu bilimsel ara?t?rmaya kazand?rmakt?r.

Uyarlama süreci, ölçe?in maddelerinin dilsel ve kültürel e?de?erlili?ini sa?lamay?, ard?ndan elde edilen veriler üzerinden geçerlik ve güvenirlik analizlerini yürütmeyi kapsam??t?r. Bu sayede, Türk psikoloji literatürüne ili?ki ba??ml?l??? fenomenini incelemek için standartla?t?r?lm?? bir araç sunulmu?tur.

Yap?

Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i, psikolojideki **ili?ki ba??ml?l???** (Relationship Dependency) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle ki?inin kendi ihtiyaçlar?ndan ziyade, partnerinin veya ili?kinin ihtiyaçlar?na a??r? odaklanmas?, terk edilme korkusu ve ili?kiyi sürdürmek için ki?isel s?n?rlar? feda etme e?ilimi gibi davran??sal ve bili?sel örüntüleri içerir. Ölçek, bu ba??ml?l?k e?ilimlerinin ?iddetini ve do?as?n? belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n çok boyutlu oldu?u varsay?lmaktad?r; bu boyutlar genellikle duygusal

ARABPSYCHOLOGY.COM

ba??ml?l?k, ili?kiyi sürdürme zorunlulu?u ve ili?ki merkezli benlik de?eri gibi alt faktörleri içerir. Tanhan ve Mukba'n?n uyarlama çal??mas?nda da bu faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde do?rulan?p do?rulanmad??? incelenmi?tir.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Tanhan & Mukba, 2014), ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla çe?itli analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak metinde spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas? ölçe?in orijinal teorik yap?s?n? destekleyip desteklemedi?ini kontrol etmek için genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?r.

Geçerlik çal??malar?, ölçekten elde edilen puanlar?n gerçekten de ili?ki ba??ml?l??? yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu kapsamda, ölçe?in di?er ili?kili psikolojik yap?larla (örne?in, ba?lanma stilleri, benlik sayg?s?) olan ili?kisi incelenerek ölçüt geçerli?i ve e? zamanl? geçerli?i de de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? arac?l???yla incelenmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplan?r. Bu katsay?n?n yüksek olmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yöntemini de uygulam?? olabilir. Güvenirlik analizleri, ölçe?in Türk popülasyonunda tutarl? ve kararl? sonuçlar verdi?ini do?rulamay? hedeflemi?tir, bu da ölçe?in ara?t?rmalarda ve klinik de?erlendirmelerde güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Tanhan ve Mukba (2014) taraf?ndan yürütülen psikometrik analizde, Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe formunun faktör yap?s? detayl? olarak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in varsay?lan boyutlar?n?n Türk kültürü ba?lam?nda da geçerli olup olmad???n? ara?t?rm??t?r.

Genellikle, aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) veya do?rulay?c? faktör analizi (DFA) teknikleri kullan?larak ölçek maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland??? belirlenir ve bu faktörlerin ili?ki ba??ml?l??? kavram?n? ne ölçüde temsil etti?i de?erlendirilir. Bu analizlerin sonuçlar?, ölçe?in nihai madde say?s?n? ve puanlama yap?s?n? belirlemede kritik rol oynam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme beklenmektedir)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Yeti?kinler ve Üniversite Ö?rencileri)

Ya? Grubu: Ergenlik Sonras? ve Yeti?kinlik

Popülasyon Detaylar?: Tanhan ve Mukba'n?n uyarlama çal??mas? genellikle üniversite ö?rencisi örneklemleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir, ancak genel yeti?kin popülasyonuna uygulanabilir niteliktedir.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya kat?lmad?klar?n? belirten bir derecelendirme sistemi (örne?in, 5'li veya 7'li Likert tipi) kullan?larak gerçekle?tirilir. Yüksek puanlar, yüksek düzeyde ili?ki ba??ml?l???n? i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, ?li?kisel Ba??ml?l?k, Duygusal Ba??ml?l?k, Psikometri, Yeti?kin Psikolojisi, Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ftanhan@yyu.edu.tr (Fuat Tanhan)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirilme y?l? Spann ve Fischer taraf?ndan yap?lm??t?r. Türkçe uyarlama çal??mas? **2014** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Fuat Tanhan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda bilgi yazar?n kendisinden edinilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Tanhan, F., ve Mukba, G. (2014). Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlama çal??mas?na ili?kin **psikometrik** bir analiz. *Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 36*(2), 179-189.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: spann-fischer-iliski-bagimliligi-olcegi-toad.pdf

Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Spann-Fischer ?li?ki Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Ölçek maddeleri için Tanhan ve Mukba (2014) referans?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM